

במדינה

(המשך מעמוד 10)

מאנשי הזוג יודע בדיוק מה עליו לעשות. השבוע זה הוסעל שוב. כדרך מצרי. הכדור היה בידי מוחמד אל-זיאאת, שריהחוק המצרי רחבה-מידות. הוא הופיע בקונסנצנאן לשם טיפול במחלת הסכרת שלו — המחלה שהרגה את גמאל עבד-אלנאצר. באחת ההופעות שלו שם הרים את המחבט ושלה כדור. הוא הכריז שהוא מוכן להיפגש פנים-אל-פנים עם אבא אבן, בנוכחות גונאר יארינג. הידיעות עוררו מייד התרגשות בקהל הצופים העולמי. רק מעטים שמו לב לכך ששריחחוק המצרי הקפיד להוסיף על ישראל להכריז, כמובן, על נכונותה לחתום את השטחים ולהכיר בזכויות הפלסטינים.

כדור ישראלי. בצד השני של היגגרש עמד הזוג היריב מוכן לקלוט את הכדור, ולהחזירו מעבר לרשת. מובן שאין ממשלת גולדה מאיר חולמת להחזיר את כל השטחים. או להכיר בפלסטינים. ממילא אינה מעוניינת בשום פגישה עם יארינג, שתתבסס על הנחות אלה. מאידך, אסור ליצור את הרושם שהמצרים מוכנים לפגישה, ודווקא הישראליים שהרים את המחבט שלו היה אבא אבן. הוא הצהיר שהוא מוכן בהחלט להיפגש עם זיאאת, בנוכחות יארינג. בלי תנאים מוקדמים. כמובן. ואז שלחה גולדה את הכדור שלה. באותו יום עצמו, כאילו במקרה, בהשיב בה לשאלות סטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, השמיעה את ההצהרה המדינית הבאה:

"אין שמץ של ספק. שאילו היינו פותחים במשאומתן עם סאדאת * מייד אחרי המלחמה, הוא היה מקבל שטח רחב יותר מסיני, מזה שאנו מוכנים לתת לו כיום..."

גורם אלמוני דאג שדווקא תשובה זו תשודר מייד ברדיו, תקבל הד עולמי מתאים. בצד הודעתו של אבן. פירוש ההודעה למצרים: פעם היתה ישראל מוכנה להחזיר חלק, "יותר גדול" מחצי-האי. סיני. עכשיו היא מוכנה להחזיר רק חלק "יותר קטן". קל וחומר שאין ישראל מוכנה להחזיר את כל חצי-האי סיני, כפי שדורשים המצרים כתנאי-בל-יעבור, וכפי שדרש גונאר יארינג בתזכיר המפורסם שלו מלפני שנתיים ("חזרה לגבול הבינלאומי").

אחרי הצהרה זו, מפי הסמכות הישראליה העליונה, כל פגישה בדרך של שריחחוק הפכה בלתי-אפשרית. אל-זיאאת מיהר להודיע באל-אחבאר שהוא התכוון, כמובן, לפגישה אחרי שישאל תיסוג מן השטחים.

מנגנון

מרד בשגרירות

מה עושה שגריר

כאשר אין לו חשק

לחזור למורת?

פעמיים מאז מונה ב-1970 כשגריר ישראל בלונדון, היה מיכאל קומי, 65, צריך לעזוב את תפקידו. הסיבה לא היתה אי-הצלחה בתפקידו. שכן תפקיד שגריר ישראל בלונדון אינו מצריך כישרונות מיוחדים. אבל החילופים התכופים בצמרת משרד-החוק, והצורך במציאת מקומות בניכר לפקידים בכירים שרוצים להיפטר מהם, הציבו רשימה של מועמדים העומדים בתור כדי לקבל תפקיד כבוד כמו משרת שגריר ישראל בלונדון.

הראשון בתור היה גדעון רפאל, 60, יליד ברלין, לשעבר שגריר ישראל ביורם ומנכ"ל משרד-החוק. אילו היה הדבר תלוי בשריחחוק אבא אבן בלבד, הוא היה עורך את חילופי השגרירים במחיידי, בעיקר כדי לפצות את גדעון רפאל שבגלל יחסיו עם גולדה לא ניתן לו להעניק לו כל תפקיד במישרו מלבד התואר של יועץ מיוחד לשגר.

אבל אבן לא יכול למנות שגריר, אפי' לו בלונדון. ללא אישורה של גולדה. וגולי, שהחרימה את אבן כל עוד היה רפאל מנכ"ל משרדו, לא מיהרה לאשר את

* גולדה התכוונה, כמובן, לגמאל עבד-אלנאצר. סאדאת לא מילא אז תפקיד חשוב.

נוגע לבחירות 1973 יותר מאשר מישפטיש, או רצח גדליה בן אחיקם?

אפשר לומר: כל דבר נוגע. ויש בזה מן האמת. זה נוגע, לפחות, מבחינה השוואתית: לפני 40 שנה לא היתה אפי' שרית הקנוניה של עופריכר, ולא הקואליציה של רחוב דליוונבלום בוועדת הכספים, ולא נשיקת הירב-גולדה.

אילו היה ד"ר יוחנן באדר או בארץ, היה נושך את ידה של גולדה מאירסון.

אילו שמע זאב ז'בוטינסקי על קנוניית

באדר-עופר, לא היה מאמין למישמע אוזניו

והיא היתה בוועדת בו. זאב ז'בוטינסקי, שציווה לשבור את ההסתדרות ("יא, ברע" כע"ו) היה מודעו לשמע הידיעה שחברי מפלגתו מקבלים הקצבה קבועה מ-כספי ההסתדרות. מנחם בגין, אם כבר עבר או מהשומרה-הצעיר לבית-רפולין, לא היה מאמין למישמע אוזניו אילו סיפרו לו שהרביזיוניסטים בוועד הלאומי תומכים בשינוי, המגדיל את סיעת מפא"י הארורה בוועד הלאומי.

כי כל פרשת ארלוזורוב אינה מובנת כיום. אם שוכחים את האווירה הפוליטית שאפפה אותה. בארץ התנהלו קרבות-דמים בין עובדים רביזיוניסטים, שלחמו על זכויות לעבודה ולפיתוחם (פשוטו כמשמעו), מול הנסינות הנמרצות של ההסתדרות להחזיק בידיה מנופול מוחלט על מקור מות-העבודה. בפרדסים פרצו תיגרות בין פועלים "מאורגנים" (קרי: חברי ההסתדרות) ובין פועלים ערביים, שהועסקו שם על-ידי הפרדסנים הימניים, שהיו בני בריתה של תנועת ז'בוטינסקי.

מלחמת-האחים הגיעה לשיאה כאשר חתמה ההנהגה הציונית על הסכם ה"הע" ברע" עם גרמניה הנאצית. לפי הסכם זה, יכלו עולים יהודיים, שנמלטו מפני אימי המישטר הנאצי החדש, להציל חלק מרכזי שם על-ידי העברתו לארץ בצורת סחור רות גרמניות. חיים ארלוזורוב מילא תפקיד חשוב בהשגת הסכם זה.

משום-כן הפך ארלוזורוב אישית מטרה להשמצה פרועה. אבא אחיקאיר וחבריו ה"ביריונים", נשמות תמימות שלא יכלו להרוג זוכו, דיברו בשפה נוספת-ים שכללה בהחלט להתפרש כהסתה לרצח. כאשר נרצח ארלוזורוב, ועוד לפני שנודעו העובדות, היה ברור מייד לרובות שהרביזיוניסטים ביצעו את זממם. זה היה מונח בי אוזר. כשם שהיה ברור לרובות אחרים שזוהי עלילת-דם שפלה, שפוכקה במידע על-ידי כריגור יון וחבריו כדי לשבור את תנועת ז'בוטינסקי.

מה שקרה לאחר-מכן לא היה אלא יישום האמונות הראשונות, הסנסטאניות, האלה. אין ספק ששני הצדדים זייפו עדויות, הדיחו לשקר והעלילו עלילות, כדי להצידיק את תגובתם הראשונה. בניגוד לרומן-השנים, אין כאן עמוד אחרון, שבו מתגלה הרצח בודאות. האמת לא תיודע לעולם כביתחון גמור.

איש לא יתגעגע לימים של כמעט-מלחמת-אחים. אבל למראה ההודקות של מפא"י והרביזיוניסטים, למראה ההתנוונות של מפלגת-השילטון (השלטת מ"א) ושל ה"אופוזיציה" (שהפכה זה מכבר לאיריקטורה של עצמה) — אפילו הימים ההם נראים עתה טובים יותר. לפחות היתה אז אופוזיציה, אנ"י טרנמיכה!

העיסוק הפוליטי בפרשת ארלוזורוב כיום אינו אלא נוסטלגיה. זקני שני הצדדים כאילו אומרים לעצמם ולצעירים: "תראו איך היינו פעם! אנחנו נראים כיום כי שפוסם, אך בעצם אנחנו אריות, כמו און" פעם, לפני הרבה-הרבה-הרבה שנים...

באותם הימים, בתוספת רמזים ולא-כל-כך-רמזים על יחסיה עם הקצין הבריטי. האם נהרג ארלוזורוב על-ידי מופלגתו שלו, כדי לשים קץ לפליטת שלו עם רעיונות דרלאומיים ולפלט את הדרך לדוריד בן-גוריון? (אני מכיר אדם המשוכנע בכך עד עצם היום. כנאמו ה"אחרון שנאם בחייו אמר ארלוזורוב: "אין לקבל את הידיעה האומרת שמה שטוב לי פלסטין רע לארץ-ישראל, ומה שטוב לי ארץ-ישראל רע לפלסטין.")

האם נרצח ארלוזורוב על-ידי הבריטים, מפני שהתחיל לחשוב על שיחורר הארץ משלטונם, וכדי לגרום למלחמת-אחים ביישוב היהודי? (למה לא?

(המשך מעמוד 13) הסיף או לשלום-בית, אם לא חותני זצ"ל, הרב פישמן? "נהדר! נהדר!" עונה מקהלת המדאכים. "נעמיד את הרב קוק זצ"ל בראש הרשימה!" "בעזרת-השם ננהל מערכת-בחירות נמרצת נגד זאב ז'בוטינסקי ז"ל וברל כצנל-סון ז"ל!" פרוכת.

א, זה לא צחוק. זה באמת קורה לנגד עינינו. פרשת-ארלוזורוב צצה שוב.

והיא תיאוריה טובה כמו כל האחרות. למה אף אחד עוד לא חשב על זה? **מתי שיקר אותו צעיר ערבי בן 17,** מתקן-האופניים משכונת מנשייה, עבד-אל-מג'יד אל-הינדי אל-בוכארי? כאשר האשים ברצח את ידידו עיסא אל-עבראס, ותיאר את המאורעות בפרטי-פרטיים משכנעים? או כאשר חזר בו בלחץ השילטונות וטען שסטאבסקי ורוזנבלאט שמו את כל הסיפור בפיו, בבית-הכלא, תמורת שוחד של 1000 לא"י? (הוא ספיר, מי היה מודה כיום ברצח תמורת אלף לירות?)

מי היה סטאבסקי? מה היה סטאבסקי? קורבן של עלילת-דם מרושעת. נוסח דרייפוס או זאקורנצאטי, או טרוריסט מסוכן שזוכה בעירעור רק בגלל

בכך אין פלא. היא צצה מחדש כל כמה שנים. כי היא היתה באמת אחת ה"פרשות המרתקות ביותר בתולדות היישוב — רומן-בלשים מושלם, היכול לשים ב"כיס הקטן את איירונסייד, מק-גארט, הנדק מים ומאניקס (זה מהטלוויזיה הירדנית). מדי פעם מגלה משהו פרט חדש, או מאשר את אחד הפרטים הידועים זה מכבר. או מתגלגל כל העניין מחדש. **פרשה מושלמת.** יש בה חכה. קדוש מעונה או רוצח שפל. לילה על שפת-הים. תנועה מינית מיוחצית וחדש של ניסיון-לאונס. אינטריגות פוליטיות מסובכות. אליבי. נאופים (אולי). עדויות שקר (בצד זה או בצד זה, לפי הטעם). חשודים בסיטונות. קרב מישפטי מרתק של עורכי-דין מזהירים (פרי מייסון היה מה-וויר מרוב קינאה). תיאוריות ללא-ספור.

אברהם סטאבסקי בדרך למישפט (1934)

העבודה הרשגית של מישטרת פלשתינה (א"י)? האם היתה זאת יד הגורל (או אצבע אלוהים) שהרגה דווקא אותו על סיון אלטלינה, כעבור 14 שנה, בדיוק מול המקום בו נורה ארלוזורוב? סיפור נהדר. ריח של שפת-הים. ערבי עובר על גמל לרגלי בית-הקברות. כוכים נוצצים בחודש יוני. (האם אפשר לראות בלילה את הצבע האדום? זאת היתה שאלה חשובה במישפט.) **בקיצי — מושלם.** אך האם זה

בלשים מיקצועיים וחובבים. ובעיקר: ה"רוצח לא נתפס. כך שהכל פתוח לרווחה. **האם שלח הגסטאפו ארצה רוצח חים שהיפסו את המנהיג היהודי הצעיר,** מפני שהוא התעסק עם הגברת הארית שהפכה לאחר מכן לאשתו של גב' לס? (אני זוכר תיאוריה זו היטב עוד מימי ילדותי בתל-אביב הקטנה). **האם היה לסימה ארלוזורוב אקי רח,** בו הרגה את בעלה בשעת ריב? (גם את התיאוריה המוזרה הזאת הפיצו